

Óli Jacobsen

Hanna Klein: KLAKSVÍKSGENTAN, SUM VILDI GIFTAST Í ROSKILDE DÓMKIRKJU

Farið verður nú undir eina frásøgn hjá Honnu Klein, f. 1890, sum ung fór úr Klaksvík, og sum var í London undir 1. heimsbardaga

1. partur

Tað er framvegis hugaligt, at tað eru so mong, sum geva til kennar, at tey halda hesa røðina við siðsøgu vera ógvuliga áhugaverda. Eitt úrslit av hesum er, at tað eru komnar undan kavi frásagnir, sum hava verið púra ókendar, eisini hjá ættarfólkunum.

Forsøgan til hesa frásøgn er, at Bernhardina Klein í Klaksvík er komin í samband við ætt hjá manninum, Heðini, í Danmark.

Hesi donsku ættarfólk hava ligið inni við eini skrivligari frásøgn, sum lutvíst er ættarsøga hjá ættini í Føroyum, og sum eisini er eitt íkast til Klaksvíkar søgu. Henda frásøgn er grundarlagið fyri hesi røð. Umframt verða tiknar við aðrar frásagnir, sum hava samband við tíðina, tey fólk og ta ætt, sum verður umrødd.

Fyri at greina hesa ætt má fyrst farast til J. Simun Hansen og hansara bókarøð "Tey byggja land". Søgjan byrjar við Jóan Paula og Lisu í Horni, sum høvdu eftirnavnið Johannesen. Tey finga átta børn, sum øll búsettust í Klaksvík og gjørdust ein av størstu ættunum í bygdini.

Henda søgan snýr seg fyrst og fremst um elstu dótturina Sara Sophie f. 1866, sum í 1887 giftist við Jákupi Klein av Strondum. Tey búsettust á Selheyggi. Hini børnini hjá Lisu og Jóan Paula vóru:

Poul Johannes f. 1867, giftist í 1890 við Onnu Sofíu Eliassen, ættað úr Hattarvík.

Bærent f. 1870, giftist í 1892 við Malenu Simonsen úr Víkunum í Klaksvík.

Malene f. 1872, giftist í 1896 við Ludvig Kjelnæs, ættaður úr Havn. Hann arbeiddi fyri Faktorin, stóra handilsmannin í Klaksvík tá í tíðini.

Thora Maria f. 1875, ógift, búði hjá Gøtu Pola í Klaksvík.

Ole f. 1877, giftist í 1905 við Cathrinu Sophie Danielsen úr Nólsoy. Katrina varð vanligi kallað Ólakona. Tískil kom maðurin at

Hanna sum ung

vera Óli hjá Ólakonu!

Henrikke Sophie f. 1880, giftist við Eiðis Kristoffer í Klaksvík, búsett í Víkunum.

Marianna f. 1884, giftist í 1905 við Kristian Rasmussen í Grótinum.

Marianna gjørdist eitt sera kent navn. Hon var mamma Palla hjá Mariannu, ein tann kendasta skiparan í Føroyum. Eisini hevur hon lagt navn til skip og virki.

Hon giftist nevniliga við Kristiani í Grótinum, sum var ein tann fremsti útróðrarmaðurin í Klaksvík. Fyri hetta fekk hann fleiri heiðursmerki, millum annað eisini frá landsstýrinum. Eisini hevur hann lagt navn til eina ta fremstu fyrirkøna í landinum.

Børnini hjá Sára og Jákupi Klein vóru:

Malena Elisabeth f. 1888. Giftist niðri í Danmark

Johanne Poulina Klein f. 1890, kallað Hanna, sum henda søgan

fyrst og fremst snýr seg um.

Jacobina f. 1893, gift til Fugla-fjarðar við Lutherusi Joensen. Tey finga átta børn

Joan Pauli Siderius f. 1895. Hann vaks upp í Uttarustovu í Hattarvík og giftist har í 1931 við Else Malene Petersen úr Norðistovu á Oyri.

Hans Pauli f. 1898, giftur í 1921 við Herdis Dahl úr Árantstovu á Uppsølum.

Sara Sofia Jacobina B. Fredr. Klein f. 13. juli 1900. Uppkallað eftir mammuni, sum doyði stutt eftir, at Sára var fødd. Sára var fyrra kona Alfred Møller Jensen. Tey búðu í Keyppannahavn. Eitt skifti var hann leiðari á dampvaskarinum hjá Kjølbro.

Klaksvíkin í 1890

Henda søgan kemur fyrst og fremst at snúgva seg um Honnu. Hennara frásøgn er skrivað á ellisárnum niðri í Danmark. Hon er fyrst um hennara barndóm í Klaksvík. Her er okkurt íkast til søguna

um Klaksvík. Frá egnum royndum greiðir Hanna millum annað frá umstøðunum hjá børnum, sum mistu mammuna og pápan.

Hanna var fødd í 1890. Klaksvík var sjálvandi tá ein heilt annar býur enn í dag. Fremsti vinnulívsmaðurin var Johan Christian Djurhuus, Faktorin, nevndur, ættaður úr Havn. Fólkatalið var gott 500. Her var eingin slupp, bert nakrir útróðrarbátar. Sjálvt sjúkrahúsið var ikki komið. Kjølbro var bara trý ára gamalur, so tey hava gingið í skúla samstundis.

Síðani greiðir Hanna frá um lívið uttanlands. Hon fór eins og systirin sum ung genta av landinum til Danmarkar, sum nógvar gentur gjørdur tá, bæði fyrr og seinni. Hon fór ikki bara til Danmarkar, men eisini til Londonar, har hon var undir 1. heimsbardaga. Hon kom aftur til Danmarkar, har hon fekk mann og børn.

Systir hennara, Lena, fór eisini til Danmarkar, og er hon ein partur av hesi søgu.

Frásøgnin hjá Honnu:

Dugnalig mamma

Eg eri fødd í Klaksvík 16. oktober

1890. Mítt fulla navn er Johanne Poulina Klein. Pápi mín visti ikki, hvaðani Klein navnið kom. Men beiggja mín, Hans Pauli, fann fram til, at navnið stavar frá eini aðalsætt í Týsklandi. Tey áttu ein son, sum varð sendur til Føroya á eini kanningarferð. Hesin ungi drongurin fall fyri eini føroyskari gentu, og hann bleiv verandi í Føroyum og fekk eina stóra ætt.

Pápi bygdi síni hús í 1884. Kjallarin var býttur í tvey eins stór rúm. Í øðrum partinum var kúgvín, sum var reyð og hvít, og so høvdu vit høsn og dunnur. Vit børn hildu tað vera so stuttligt at síggja dunnurnar fara vaggandi oman á sjógv á morgni. Tær funnu sjálvar heimaftur um kvøldið.

Í hinum partinum av kjallarinum høvdu vit triggjar tunnur, sum oftast vóru fullar. Í einari var saltfiskur, í eini aðrari saltsild, og so var ein tunna við grind og spiki. Í einum horni var ein kvørn. Henni høvdu vit nógva gleði av. Tá ið mamma skuldi baka, fór hon niður í kjallaran at mala korn, og hon kom upp aftur við mjøli.

Vit høvdu eina ógvuliga dugnaliga mammu. Tá ið tíðin var komin at slakta seyðin, skaffaði pápi eitt ella tvey lomb til mammu at gera til. Tá fekk hon úr at gera við millum annað at gera blóðpylsu og at fáa kjøtið til sættis. Men tað

Tað var úr hesum býlingi á Strondum, Niðri á Fløtum, at Jákup Klein var ættaður.